

Izhaja ob 4 zjutraj.

Stane mesečno 7-50 Din
za inozemstvo 13- —

Ugiasi po tarifu

Uredništvo:

Miklošičeva cesta št. 16/1
Telefon št. 72

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko.

Upravišтво:

Ljubljana, Prešernova
ul. št. 54. Telef. št. 36

Podružnice:

Maribor, Barvarska ulica
št. 1. Tel. št. 12

Celje, Aleksandrova cesta.

Račun pri poštni tekov.
zavodu št. 11.212.

Ljubljana, 17. julija.

Boj za železnice.

Beograd, 17. julija. (Izv.) Včeraj dopoldne se je vršila seja ministrskega sveta, na kateri je minister Pucelj obrazložil pomen kočevske zveze in šentjanske železnice. Dokazal je, da ta železniški program ni le lokalnega pomena, temveč da znači važno spopolnitev našega komunikacijskega omrežja v obtem državnem interesu, posebno tudi v strateškem pogledu in z ozirom na mednarodni tranzitni pomen novih prog, s katerih pomočjo bo mogoče velik del prometa Čehoslovaške in Avstrije, ki gre sedaj na Trst, napeljati na Reko, odnosno v Baroš ter razbremeniti tudi postoječo tranzitno zvezo Madžarske preko Zagreba na morje. Minister Pucelj se je skliceval tudi na to, da je vlada svoječasno, ko se je šlo za ratifikacijo rapalske pogodbe, na predlog takratnega ministra Kukoveca sklenila, pri prvi priložnosti odškodovati Slovenijo z gradbo nove zveze Ljubljana - Reka. Vse dosedanje zveze Slovenije z morjem grede ali preko Italije ali pa so tako dolge in drage, da je razvoj prometa skrajno otežkočen in da tipi vse gospodarstvo severozapadnega dela države. Razvila se je živahna diskusija, tekotem katere je bil stavljen kompromisni predlog, da se naj kredit 9 milijonov zlatih frankov (550 milijonov kron) zveže šo za 600.000 dolarjev (200 milijonov kron). S tem kreditom se naj dogradi šentjanska železnica in prične gradnja kočevske zveze.

Končno je ministrski predsednik Pašić predložil sledečo rešitev: V zakonu, ki bo vseboval železniški program, se osigura izgraditev šentjanske proge in kočevske zveze v prihodnjih šestih letih. Dograditev proge Murska Sobotna - Ljutomer - Ormož se kar najbolj pospeši. Zaenkrat se za novo železniško gradbo v Sloveniji odredi iz posojila kredit 9 milijonov frankov. Minister Pucelj naj prekliče svojo ostavko.

Minister Pucelj je izjavil, da bo predložil zadevo v končno sklepanje plenarni seji kluba SKS, ki je sklicana za danes.

Definitivna odločitev pade jutri. Politiki krogi domnevajo, da bo minister Pucelj svojo ostavko preklcal.

Beograd, 17. julija. (Izv.) Popoldne se je sestal klub SKS, da odloči o svojem nadaljnjem postopanju. Načelstvo SKS v Ljubljani je odobrilo dosedanje politiko kluba ter mu prepustilo končno odločitev. Vršil se živahna debata. V pozni ponočni uri seja še vedno traja.

Beograd, 17. julija. (Izv.) Koncem preteklega tedna so se vršile konference med zastopnikom SKS, poslancema Rajarjem in Drogenikom in demokratskima poslancema Dr. Kukovec in Reiserjem z ministrom saobraćaja Stanićem in ministrom pravde Dr. Markovićem. Šlo je za to, da se ugotovi stanje, v katerem se nahaja danes vprašanje slovenskih

železnice. Minister Stanić je opozarjal na to, da predvideva zakon o ameriškem posojilu, da se morajo iz posojila najprej dopolniti one gradnje, ki so predvidene že v notranjem investicijskem posojilu. V tem posojilu se nahajata za Slovenijo dve postavki: železnica Murska Sobotna - Ljutomer - Ormož in gradnja inspektorata državnih železnice v Ljubljani. Zakon o ameriškem posojilu predvideva potrebne kredite, da se te dve gradnji dovršita. Zastopnika SKS sta naglašala nujno potrebo, da dobi Slovenija najbližjo zvezo z Jadranom. Isto stališče sta zavzela v tem ozirom posl. dr. Kukovec in Reiser. Dr. Kukovec je opozoril ministra Markovića, da je vlada svoječasno, ko je šlo za odobritev rapalske pogodbe, obljubila, da dobi Slovenija kot nadomestilo za izgubljeno železnico St. Peter-Reka v najkrajšem času novo železniško zvezo z Jadranom. Minister Marković, ki je bil takrat tudi član vlade, je izjavil, da se dobro spominja na takratna obljubanja, in da je bila Slovenecem res obljubljena nova zveza. Nato sta ministra Stanić in Marković izjavila pripravljenost, da se najde modus, kako bi se vendar dalo ugoditi tudi tej slovenski zahtevi.

Pri nadaljnji razpravi se je pojavil predlog, naj bi se kredit, dovoljen za železnico Murska Sobotna-Ormož prenesel na Kočevsko železnico. Proti temu sta se odločno izjavila demokratska poslance, češ da se ne sme drezati v fiksne postavke in se tudi ne sme izživati med mariborsko in ljubljansko oblastjo borbe interesov, marveč da mora ostati projektivna in v predelih že začetja gradnje imenovane proge neizpremenjena in da je treba poskusi za kočevsko progno nove kredite.

Na podlagi teh pogajanj se je včeraj vršila debata v min. svetu.

Beograd, 17. julija. (Izv.) Koncem tedna se je mudilo v Beogradu več gospodarskih deputacij, da intervenirajo zaradi novih železniških zvez. Deputacija dalmatinskih, bosanskih in slovenskih gospodarskih organizacij, v kateri sta zastopala tajnik Mohorić ljubljanske trgovsko zbornice, dr. Gregorić pa Zvezo industrijev, je posetila člane vlade in posamezne klube. Predložila jim je, da naj se skliče pred definitivno določitvijo gradbenega programa konferenca predstavnikov gospodarskih organizacij ter je tolačila zahtevo, da se jadranska zveza zgradi tudi preko Sarajeva na Split in preko Kočevja-Vrbovske na Reko, odn. Baroš. Kočevski radikali so poslali posebno deputacijo k radikalskim ministrom, ki pa so svoje somišljenike hladno sprejeli. Deputacija se je ozlovoljena vrnila domov. Boj za železniške projekte traja naprej. Razen zahtev, za katere govorijo splošni državni gospodarski ozirom in med katere je šteti tudi kočevsko zvezo, se pojavlja polno projektov lokalnega značaja.

Ureditev vprašanja naših bolnic.

Beograd, 17. julija. (Izv.) Danes je po intervenciji posl. Reiserja in ministra dr. Zerjave prišlo do definitivne ureditve vprašanja bolnic v Sloveniji. Vse bolnice ostanejo v državni upravi. V finančni zakon se sprejme dodatek, po katerem ima-

jo bolnice oziroma zdravstveni odsek pravico uporabiti za materialne izdatke bolnic vse dohodke preko v proračunu nizko predvidenih postavk. Obtem bo zdravstvena uprava izvršila revizijo gospodarstva v bolnicah.

Oblastne volitve in veliki župani.

Odgoditev oblastnih volitev in imenovanje velikih županov.

Beograd, 17. julija. (Izv.) Danes dopoldne je razpravljala odbor za izvedbo zakona o oblastnih volitvah. Odbor je črtal člen 2. predhodne naredbe tega zakona in se vršilo volitve v oblastne skupščine prvi teden meseca oktobra. Odbor je potem spreminil tudi zakon o obč. upr., ki določa, kdaj se morajo imenovati veliki župani. Na osnovi te odločitve je odbor stavil predlog, po kateri se imajo veliki župani postaviti najkasneje prvi teden meseca septembra.

HONORAR UČITELJEM NA OBRTNIH IN TRGOVSKIH ŠOLAH

Beograd, 17. julija. (Izv.) Izplačilo honorarjev za učitelje odn. profesorje na obrtnih in trgovskih šolah je bilo rešeno s strani finančnega ministrstva z B. R. br. 34.494 in je s tem rešenjem trgovskemu ministrstvu odprt potreben kredit za celo kraljevino. Ministrstvo trgovine pa tega kredita, kolikor ga odpade na naše kraje, še ni nakazalo. Danes je posl. Reiser interveniral in minister mu je obljubil, da se takoj izda potrebna nakazila.

Iz demokratskega kluba.

Beograd, 17. julija. (Izv.) Danes popoldne se je vršila v demokratskem klubu seja, kateri je predsedoval podpredsednik Andrija Radović. Razpravljalo se je v prvi vrsti o tem, kako se ima s strani države plačati vojnim oškodovancem ekvivalent za oni material, katerega je Nemčija na račun vojne odškodnine dala državi. Ob tej priliki je minister za soc. politiko zahteval, da se pred vsem porabi ti zneski za ustanovitev invalidnega fonda. Ker je predsednik demokratskega kluba dr. Davidović pred dvema dnevoma radi zadeve suspendacije kandidatur kot predsednik dal ostavko, je klub danes na novo soglasno izvolil dr. Davidovića za predsednika. G. Davidović se dosedaj še ni izjavil o sprejemu.

Ostavka ministra Marinkovića.

Beograd, 17. julija. (Izv.) Ministrski svet je včeraj sprejel na znanje ostavko ministra notr. zadev dr. Marinkovića. Na željo demokratskih ministrov mu še ni došla zastopnika, dokler demokratski ministri ne vprašajo svoj klub.

Debata o vojni odškodnini v narodni skupščini.

Beograd, 17. julija. (Izv.) Današnja dopoldanska seja skupščine je otvoril predsednik dr. Ribar ob 10.30. Zbornica je nadaljevala specialno razpravo o budžetu za vrhovno upravo. Poslanci Šimrak, dr. Ivanić, Gjonović in Kristan so govorili o izdatkih za civilno listo in dvornih stroških. Pred glasovanjem je bilo ugotovljeno, da skupščina, v kateri je bilo samo 127 poslancev, nima kvoruma, vsled česar je predsednik zaključil sejo.

Beograd, 17. julija. (Izv.) Na popoldanski seji narodne skupščine, ki se je začela ob 18., je finančni minister odgovoril na interpelacijo posl. Uzunovića o vprašanju izplačila vojne odškodnine. Interpelacija je bila danes kot nujna stavljena na dnevni red. Finančni minister je odgovoril: V aprilu 1921 je vrhovni svet, ki se je sestal v Londonu, določil, da ima Nemčija plačati 132 milijard zlatih mark vojne odškodnine. Naša država v gotovini do danes še ni ničesar sprejela od Nemčije. Vprašanje našega dela reparacije je rešeno sledeče: Konferenca v Spa je določila, da imamo skupno z Rumunijo, Grčijo in drugimi državami dobiti 6 in pol odstotka od cele vsote, ki jo ima plačati Nemčija. Naša država ni pristopila aranžmanu v Spa, temveč je bil meseca julija 1921 med nami, Anglijo in Francijo sklenjen sporazum, po katerem dobimo 5 odstotkov one vsote, ki jo dobijo naši zavezniki. Od celokupne odškodnine odpada na nas 6 milijard. Istočasno smo dobili potom aranžmana pravico, da se okoristimo z vsemi bonifikacijami, ki so pristajane Italiji. Stalne garancije za naš del vojne odškodnine nimamo. Kako se bo izvedlo plačevanje vojne odškodnine, je natančno določeno v mirovnih pogodbah. Vse, kar je dosedaj dala Nemčija v gotovini, je šlo na račun okupacijskih stroškov Francije in Anglije. Kar je plačala Nemčija od maja 1921 do 31. marca 1922 v materialu, predstavlja vrednost 491.807.211 zlatih mark. V materialu smo od tega dobili odnosno naročili do 31. marca

1922 vrednost 43.010.425 zlatih mark. Reparacijska komisija je za letoš določila naš kontingent v materialu s 43 milijoni zlatih mark. Ta kontingent je bil torej do 1. aprila 1922 izčrpan. Naša država je dosedaj izplačala državljanom kot predujem na vojno odškodnino 788.606.243 dinarjev. V reparacijski fond je bilo dosedaj vplačanih 5.904.923 dinarjev. Razen tega smo prejeli od Bolgarske 4400 volov, 6000 krav, 350 bikov, 5000 konj, 12.000 ovac, od Nemčije smo dobili 11.962 konj in 839 goved. Živina iz Bolgarske je bila prodana na javni dražbi. Ta denar je bil naložen v fond za oškodovane živinorejce okoli 31 milijonov dinarjev. Živina iz Nemčije je prodana dražbenim potom in znaša fond za oškodovane živinorejce okoli 31 milijonov dinarjev. Sprejem živine iz Nemčije se ni končal. Vsi naši domači odškodninski fondi znašajo sedaj 38.809.000 dinarjev. Finančni minister in minister pravde sta izdala uredbi o likvidaciji vojne odškodnine, vendar ni dosti upanja, da bi Nemčija plačala vojno odškodnino v gotovini.

Nato je govoril minister pravde Marković, ki je izjavil, da je posvetila vlada vprašanju vojne odškodnine najintenzivnejšo pozornost. V ministrstvu se zbira podatki o oškodovanih prebivalcih. V ministrstvu pravde se izdeluje tudi zakon, da se oškodujejo vsi Srbi, Hrvati in Slovenci, ki so se borili za edinstvo poslobo v Hercegovini. Zakonski predlog bo v kratkem predložen narodni skupščini.

Interpelant Uzunović obžaluje, ker je javnost kvalificirala njegovo interpelacijo, kakor da je hotel oškodovati oz. omalovaževati zunanje posojilo. Predlaga prehod na dnevni red.

O istem predmetu so potem še govorili posl. Lazić, Angelić, Agatonović in Petrović. Sprejet je bil dnevni red, ki pozivlja vlado, da predloži zakon o vojni odškodnini, v katerem se daje prednost vojnim invalidom. Konec seje ob 23. Jutri se nadaljuje specialna debata o proračunu.

Uradniška pragmatika.

Beograd, 17. julija. (Izv.) Odbor ministrov je dovršil pregled načrta uradniškega zakona in leži sedaj načrt pri finančnem ministru. Glavni odbor Zveze uradniških organizacij bo v dogovoru s poslancem prof. Reiserjem s posebno intervencijo pospešil tehnično izvedbo fi-

nančnega efekta, nakar bo načrt predložen skupščini odnosno Zakonodajnemu odboru. Predsednik Saveza dr. Jovanović je danes ekspresno obvestil pokrajinske uradniške organizacije med njimi ljubljansko Osrednjo zvezo.

Minister dr. Zerjav v Beogradu.

Beograd, 17. julija. (Izv.) Minister za socialno politiko dr. Zerjav je danes prispel v Beograd ter prevzel posle svojega resorta.

Usoda haške konference.

Rusi pripravljeni za nadaljevanje pogajanj.

Haag, 17. julija. (Izv.) V krogih konference prevladuje mnenje, da bi konference zopet mogla oživeti, ako bi Rusi le nekoliko popustili. Litvinov je izjavil, da je ruska delegacija pripravljena nadaljevati pogajanja glede odškodnine za privatno lastnino. Predlagal je, naj se predsedniki posrednih komisij v svrhu nadaljnjih razprav sestanejo z ruskimi delegati.

London, 17. julija. (Izv.) Znani ameriški bankir Otto Kahn je izjavil dopisniku lista «Times», da je glavni uspeh haške konference ta, da se je razčistila atmosfera v političnem položaju in da se je brezdvomno doseglo zblizanje angleškega, francoskega in ameriškega stališča glede Rusije. Svet brez drugega lahko obstoji, ako vlada v Rusiji kaos, toda ako zavezniki ne gredo nemudoma na delo, da se razčisti razmere v Nemčiji in Avstriji, bo prišlo v Evropi do katastrofe.

FASISTI IZPRAZNILI CREMONO.

Cremona, 17. julija. (Izv.) Fasisti so včeraj končno veljavno mesto zapustili. Sedaj vlada mir. Pet socialističnih občinških predstojnikov je demisioniralo.

MANEVRI BOLJŠEVIŠKEGA BRODOVJA NA FINSKEM ZALIVU.

Stockholm, 17. julija. (Izv.) Finska vlada je dobila iz Moskve uradno sporočilo, da bo rusko brodogradništvo v finskem zalivu imelo svoje vaje, katerih se bo udeležilo sedem velikih vojniških ladij ter več torpednih rušilcev. Vaje se bodo vršile od Kronštada do Revala.

Boji na Irskem.

Dublin, 17. julija. (Izv.) Vladne čete so danes zasedle večino republikanskih postojank v Dundalku, kjer so naleteli le na neznan odpor. Pri zavzetju vojašnice je bilo ujetih 135 republikancev. Boj za postojanke v Limericku, kjer so se vstasi utrдили, traja dalje. Begunci pripovedujejo, da je položaj v mestu brezupen in da je 2000 oseb brez hrane.

PRED REKONSTRUKCIJO POINCARÉJEVEGA KABINETA.

Pariz, 17. julija. (Izv.) Včeraj je bil pravosodni minister Barthou izvoljen za senatorja. Ni izključeno, da bo ta izvolitev imela za posledico, da bodo nastopile nekatere izpremembe v Poincaréjevem kabinetu. Število senatorjev v kabinetu je sedaj res veliko, ker smejo biti v ministrstvu le 4 senatorji. Odkar je Poincaré prevzel ministrsko predsedstvo, je bil že vojni minister Raiberti imenovan za senatorja. Skoraj gotovo je, da bo Poincaré z ozirom na občutljivost zbornice šo pred začetkom zbornice seji rekonstruiral svoj kabinet, da pri de zopet do prejšnjega razmerja gleda senatorjev.

ZASEDANJE LIGE NARODOV.

London, 17. julija. (Izv.) V ponedeljek se je pričelo zasedanje odbora sveta Lige narodov. Anglijo zastopa Balfour, Francijo Viviani, ostale države po večini njihovih poslancev. Naši delegaciji načeljuje bivši poslanik Mato Bošković. Na dnevnem redu je razprava o madžarskem, bolgarskem in albanskem problemu, zlasti tudi o odnosih teh držav napram sosednim državam. Obirno se bo bavil odbor Lige z bolgarskim komitaškim vprašanjem in vprašanjem narodnih manjšin. Jugoslovanska vlada je protestirala, ker ni objavljena k albansko-italijanskim pogajanjem. Italija zahteva, da ona prevzame gospodarski protektorat nad Albanijo, ki bi ga izvrševala potom «finančnega delegata», kateri bi formalno čel mednarodne finančne interese v albanski državni upravi. Zasedanje bo trajalo najbrž mesec dni.

Iz oblasnega načelstva JDS.

V soboto popoldne se je pod predstvom ministra Žerjave vršila prva seja novega načelstva JDS za ljubljansko oblast, katere so se udeležili v polnem številu člani iz Ljubljane in z dežele.

Po uvodnem poročilu poslujočega podpredsednika dr. Puca, ki je podarjal, da je novo načelstvo razvselej dokaz popolne solidarnosti v stranki ter pozivljalo k vztrajnemu delu je bil kooptiran predsednik gostilniarske zadruge v Ljubljani gosp. Kavčič.

Nato se je na podlagi obširnega poročila ministra Žerjave razvila živahna in plodna debata o važnih aktualnih vprašanjih ter o bili storjeni soglasni sklepi. Načelstvo je naročilo poslancom in sporočilo Demokratičnemu klubu, da na podlagi konkretnega načrta energično zahtevajo ureditev bolnišniške krize. Uradniška pragmatika naj se reši še pred parlamentarnimi počitnicami, akcija za odpravo maksimiranja doklad naj se pospeši. Načelstvo se je izreklo za železniški program, ki predvideva neodoljivo zgraditev direktne železniške zveze Slovenije z morjem. Končno so bili storjeni važni taktični sklepi.

JDS za jadransko zvezo.

Poslujoči podpredsednik oblasnega načelstva JDS dr. Dinko Puc je poslal ministrskemu predsedniku Pašiču sledečo brzojavko:

«Čast mi je, gospod predsednik, izvesti Vas, da se je na sestanku delegatov demokratiške stranke iz Slovenije konstatiralo, da je soglasna želja naroda, da se iz gospodarskih razlogov daj prej zgradi železniška zveza Slovenije z morjem v smislu predloženega Vam železniškega programa. Prosim Vas, da to željo odločno podpirate.»

Podpredsednik dr. Puc je obvestil tudi vodstvo Demokratičnega kluba o stališču načelstva JDS.

Velikanski požar v Bohinjski Bistrici.

Žrtve katastrofe. Kralj med pogoreli.

O velikanskem požaru, ki je izbruhnil v soboto v Bohinjski Bistrici, smo dobili sledečo poročilo: Požar, ki je izbruhnil v našem prekrasnem letovišču v soboto, je malone upepelil celo vas ter pahnil podvalce v največjo bedo. Ob 4. uri popoldne je bilo opaziti v nekem kozolcu v bližini Gregorčeve gostilne sviganje plamena. Komaj so ljudje opazili veliko nevarnost, ki jim preti vsled viharnega vremena, že je bila tudi sosedna hiša popolnoma v plamenu. Požar se je z mrzlično naglico razširil nato po celi vasi, ki je naenkrat bila vsa v plamenu. Silen veter, velika suša, skoro vse hiše pokrite s škrljtem, so pospešile, da se je požar takoj razširil na vse strani. Prebivalstvo je obupno begalo po vasi in s solzami v očeh opazovalo, kako ruši visok plamen njihove domove. Požar je uničil 26 hiš in večje število gospodarskih poslopij. Ogenj se je širil s tako naglico, da je bila vsa rešilna akcija popolnoma izključena, mnogo živine je poginilo v hlevih, nekaj pa je begalo po vasi. Nekdaj bogati kmetije in posestniki so danes popolnoma uničeni.

Uničena so med drugim poslopja sledečih posestnikov: največjo škodo je utrpel trgovec Grobotech, nadalje posestniki Soberle, Prezeli, Rebolj, Markizeti, Zibret Logar, Znidar, Kolajnar, Rozman, Selena, Previanskič, Zilec, Jezerc, Arh Gasper in Franc, mesar Stussek in Rebolj Ivan. K sreči pa požar ni zahteval nikakih človeških žrtv, za kar se je zahvaliti nadvse požrtvovalnemu prebivalstvu Bistrici, ki

je z veliko ljubeznijo pomagalo nesrečnim sovaščanom. Na kraj nesreče so seveda takoj dospeli številne požarne brambe iz bližnjih in daljnih krajev. Uprava državnih železnic pa je jeseniški železniški brambi dala na razpolago celo poseben vlak, ki je pripeljal ognjegašce na kraj nesreče. Kljub požrtvovalnemu in trudopolnemu delu pa je bila gasilna akcija napram besnečemu plamenu popolnoma brez uspeha. Ogenj je trajal celo noč in še le v poznih dopoldanskih urah se je marljivim ognjegašcem posrečilo ogenj lokalizirati.

O velikem požaru je bil takoj obveščen tudi kralj Aleksander, ki je gasilec takaj stavil svoje avtomobile na razpolago. V nedeljo pa je kralj v spremstvu kraljice obiskal pogorišče in se z velikim sočutjem zanimal za vsakega pogorelega. S solzami v očeh je kralj nagovoril tudi trgovca Grobotech, ki je utrpel največ škodo. Kralj je prebivalstvu, ki ga je kljub svoji žalosti iskreno pozdravljalo, obljubil izdatno pomoč. Škode, ki je nastala vsled požara, še ni mogoče natančno določiti, po mnenju strokovnjakov pa znaša škoda nad petdeset milijonov kron. Nesrečneže, ki so ostali brez strehe, je ostalo prebivalstvo sprejelo pod svojo streho, dokler ne pride zadostna pomoč.

Več požarov na Štajerskem

V soboto je nastal v sušnici opekane Steinklauber na Pragerskem požar, ki se je hitro razširil ter objel vso opekano. Iz goreče stavbe je švigal velik plamen in dim, ki je privabil številno ljudstvo na kraj nesreče. Dospelo je tudi več požarnih bramb iz sosedne vasi, katerim se je posrečilo požar lokalizirati. Žrtv ni bilo, materialna škoda se ceni na 1 milijon kron. Kot vzrok požara se smatra, da je bila peč v sušnici premočno zakurjena, tamonjši čuvaj pa predolgo odsoten. — V petek proti večeru je nastal na slovenski Kalvariji pri Pekrah velik gozdni požar. Prihitelo je več požarnih bramb, katerim se je posrečilo po burnem naporu rešiti gozd pred nadaljnjim požarom. Ponoči je požar vnovič izbruhnil, zato je morala rešilna akcija znova na delo. Požar je zanetil nepreviden kadilec, ki je vrgel gorečo cigareto v suho travo. Gozd je lastnina g. Tscheligija. — V nedeljo popoldne je upepelil požar v Start vasi pri Krškem tri hiše s gospodarskimi objekti. Ognjegašci so požar lokalizirali. Kako je ogenj nastal ni znano.

Politične beležke

+ Ubogi Reisner. Onidan smo bili vsi skupaj v opasnosti, da nas dr. Kukuljevič zapelje naravnost v Ljenuv glavni kvartir in komaj smo se rešili boljševiškega brezna, v katero nas je hotel strmoglaviti njegov klie «na levo». Danes moramo reševati slovenske železnice pred posl. Reisnerjem. Z debelimi črkami naznanja namreč «Slov. Narod» iz Beograda, da zahtev SKS glede železniškega programa ne podpira nobena druga stranka v Sloveniji — kar je v ostalem, kolikor se tiče demokratične stranke, neresnično — posebno veliko začudenje med poslanci SKS pa da vznbuja «dejstvo, da te akcije ne podpira prof. Reisner, ki je tudi zastopnik gospodarskih, trgovskih in industrijskih krogov». Bojimo se za Reisnerja. SKS je po istem «Sl. Narodu» na eni strani sicer «odločna» v zvezi z vprašanji, na drugi strani pa vlada med njenimi poslanci «slabo razpoloženje za popuščanje». Recimo, da bi — četudi slabo — razpoloženje za popuščanje premagalo vztrajnost SKS v borbi ali pa ako bi ta vztrajnost ne imela uspeha, skratka, recimo, da se železniški program za Slovenijo

ne bo dal v celoti izpeljati — kdo bo kriv? Reisner! Isti Reisner, ki ni ne član vlade, ne finančnega odbora, pa vendar «ne podpira» akcije SKS! Poslanec Reisner je sicer solidarno s poslancem Kukuljevičem se v konferenci z ministroma Staničem in Markovičem kar najenergičnejše zavzel za jadransko zvezo Slovenije, od njega se pa očividno zahteva tudi še, da vstopi v SKS in tako nadomesti one njene poslance, ki so bili zadnje dni doma, msto v Beogradu. Edina nada, ki jo pri vsem tem gojimo, je, da se gospodu Pucju le posreči urediti v klubu SKS vse potrebno, da se to vprašanje reši. In če se SKS končno — seveda težkega srca — vendarle odloči za nadaljnje sodelovanje v vladi, bo za to znatni meri kriv in odgovoren poslanec Reisner. Tako so sedaj vsi trije demokrati poslanci lepo po rangi in anekdote prišli na vrsto in se nima nobeden izmed njih pravice pritožiti, da se je z njim pristransko postopalo.

+ O predstoječem razrepu v demokratičnem klubu besedič «Novi Čas», ki si je dal «brzojaviti» iz Beograda natančno situacijsko poročilo o razmerah v demokratičnem klubu. «Gnila razmere vladajo, — pravi «Novi Čas» — v demokratičnem klubu, kjer obstaja že od nekdaj najrazličnejše struje, ki jih drži skupaj samo še izkoriščanje moči, ki jo bo prav gotovo pospešil razpad demokratičnega kluba. Verujemo, da «Novi Čas» dobro ve, kaj so to struje v stranki, saj predstavlja tudi boljševisko strujo v klerikalni stranki, ampak smešno je primerjati razmere v demokratični stranki z razmerami v klerikalni stranki, kjer se grizejo gospodje in struje med seboj ter bi se najrajši drug drugega s strupom spravili s sveta. Demokratiška stranka nima namena delati klerikalcem in njihovim prijateljem veselja z nesoglasji v svojih vrstah. Cela senzacija «Novega Časa» temelji na dejstvu, da je predsednik kluba gospod Davidovič po strogo parlamentarnem načinu dal klubu svoje mesto na razpolago, ko se je klub odločil, da suspendira svoje kandidature glede notranjega ministristva in državnega sveta. S tem seveda ni rečeno, da se gosp. Davidovič ne strinja s tem korakom. Incident bo v najkrajšem času poravnal — pa ne v veselje nasprotnikov demokratične stranke

+ «V obrambo Jugoslovanskega odbora» je napisal gosp. dr. Gustav Gregorin v «Slovenskem Narodu» članek, v katerem polemizira proti posl. Ljub. Jovanoviću, ki je v skupščinski seji 11. t. m. trdil, da si je dr. Trumbić za časa vojne v inozemstvu ustvaril «hrvatski odhori». Dr. Gregorin pravilno poudarja, da je ta trditve zmotna in da se Jugoslovanskemu odboru pač ne more očitati, da je delal «hrvatsko politiko». Jugoslovanskemu odboru se dajo očitati mnoge taktične pogrške (kakor tudi takratni srbski vladi), toda separatistična organizacija pač ni bil nikoli. V mnogih konfliktih s tedanjjo srbsko vlado so Odbor podpirali ugledni poznejši demokratiški voditelji, med njimi Davidovič, Drašković in drugi — najboljši dokaz, da ni šlo za separatistična stremeljenja tudi takrat ne, ko so iz krogov Odbora izhajale razne državnopravne konstrukcije, katerih značaj se ni dal prav spraviti v sklad z mislijo popolnega narodnega jedinstva. Gospod Gregorin se moti, ako tolači podžrtanje zgoraj omenjene trditve posl. Jovanoviča v «Jutru» kot odobravanje, ker «Jutro» ni postavilo še posebne pripombe. Poročila iz parlamenta se ne opremlyajo s pristojnimi in podžrtanje je dostikrat tehnični pripomoček, ki pomenja ravno

nasprotno od soglasja. Pristaviti pa moramo, da je dr. Trumbićev zadnji govor napravil na vse iskreno jugoslovanske ljudi skrajno mučen utis in je Jovanovićeva polemika izvala v parlamentu za gosp. Trumbića neugodno reakcijo baš tudi pri tistih, ki sicer dobro vedo, da se je mnogo grešilo ne le extra, temveč tudi intra muros. Dr. Gregorin se končno pritožuje, da je bilo v «Jugoslovanskem odboru» pre malo Slovencev ter navaja, da je med drugim dr. Trumbić klical v Odbor «posebno enega gospoda, ki sedaj igra veliko vlogo med mladino in ki bi bil kot sproten žurnalist lahko veliko koristil in deloval za našo propagando v inozemstvu». Gospod dr. Gregorin naj bo uverjen, da je bil dotični gospod vsak hip pripravljen oditi v inozemstvo, da pa je moral ostati na mestu, ki ni bilo nič manj važno nego ono v Odboru; naloga je bila le težavnejša in — opasnjša.

+ Stroge predpise za državne uradnike vsebuje nemški zakonski projekt, ki naj omogoči, da se iz državne uprave izločijo vsi «reakcionarni» uradniki, to je oni, ki niso brezpogojno udani sedanjemu ustavnemu stanju nemške države. Po novem zakonu je državni uradnik obvezan, da v svoji službeni lastnosti brani ustavni režim in da se ogiba vsega, kar bi ne bilo v skladu z njegovim položajem v novi državi. Strogo kaznjivo je predvsem, ako zlorablja svojo oblast, da podpira stremeljenja za spremembo državne forme, ako daje izjave, ki bi mogle škoditi ugledu države, ako kot uradnik vpliva na podrejene v istem smislu odnosno ako dopušča, da se njemu podrejeni uradniki in nameščenci tako udeležujejo. Nemški socialisti smatrajo, da je ta zakon premalo oster. Glasovali so tudi proti zakonu o zaščiti države, iz istega razloga, ker je premalo oster. Tako na Nemškem. Pri nas bi v bratski solidarnosti i socialisti i klerikalci proglasili seveda tak zakon za delo najnernejše reakcije.

Manifestacija Sokolskiva v Ljubljani in Celju.

POKRAJINSKI ZLET V LJUBLJANI

V nedeljo se je vršil v Ljubljani pokrajinski sokolski zlet namesto izletov obeh ljubljanskih žup. Zlet se je vršil na zletnem telovadišču, ki pa še ni popolnoma urejeno. Zlet, katerega so se udeležile skoro vse sokolske župe našega saveza, je bil nekaka generalna priprava za s hitrimi koraki se bližajoči vsesokolski zlet.

V zgodnjih jutranjih urah so se z pomikale množice sokolskiva na telovadišče, kjer so se na to vršile izbirne tekme obeh ljubljanskih žup. Tekme so vzbudile splošno pozornost, v višjem oddelku so se posebno odlikovali tekmovalci ljubljanskega Sokola. Člani so tekmovali na raznem orodju, tako na drugu, bradi, krogih in na konju ter izvajali tudi skok v višino in daljavo. Na programu je bilo tudi metanje krogel, tek in plezanje; članice so tekmovala na orodju, poleg tega pa tudi izvajale proste vaje, metanje žoge in tek v daljavo. Tekma je trajala od 6. ure zjutraj pa do pol 11. Posebno pozornost pa je vzbudila disciplina, kakršno imamo priliko opazovati edino v vrstah sokolskiva. Dopoldne se je vršila tudi skušnja vojaštva ljubljanske garnizije v vajah s puško. Njih izvajanja so bila dobra, vendar pa se bo treba za nastop na vsesokolskem zletu še temeljito vježbati.

Po končani tekmi so se vršile vaje članov in članic za popoldanski nastop. Proste vaje je izvajalo približno tristo članov. Klub izredno težki konstrukciji val, so bila izvajanja dobra; le močen veter, ki je odnašal zvoke godbe, je nekoliko motil striktno izvajanje. Nastop članic je vzbujal obilo pozornosti, ker so se one tudi potrudile, da so svojo dolžnost častno izvršile. Dopoldanski nastop je torej vzbudil najboljše aspicije za popoldansko javno telovadbo.

Dopoldne ob tretji uri pa sta se obe župi z vojaštvom sestali pred mestnim magistratom, kjer se je razvila veličastna povorka, ki je korakala po ljubljanskih ulicah na zletno telovadišče. Toda našim vrlim Sokolom to pot sreča ni bila mila, kajti že sredi pota jih je zasačil velik naliv. Na čelu spreveda je korakalo vojaštvo ljubljanske garnizije pod vodstvom majorja Milivojeviča, za vojaštvom pa strumne vrste Sokolskiva. V vrstah Sokolov smo opazili celokupno starejšino JSS, ter mnogo odličnih sokolskih delavcev iz raznih krajev, med temi celo zastopnike Beograda, Zagreba, Novega Sada in drugih mest. Sokolstvo je dospelo na telovadišče, kjer se je zbrala kljub dežju več tisoč glav broječa množica gledalcev, popolnoma premočena. V sled neprestane naliha pa se je telovadba žal morala odpovedati.

ŽUPNI ZLET V CELJU.

Celje, 16. julija 1922. V slavnostno okrašenem Celju se je vršil danes zlet celjske sokolske župe, ki je potekel klub neugodnemu vremenu v vsakem oziru zadovoljivo. V soboto zvečer se je vršila tekma članic in naraščaja. Zletne tekme naraščaja so bile nad vse pričakovane ugodne in so pokazale, da leži težje današnjega sokolskega dela ravno v naraščaju.

V nedeljo so se tekme nadaljevale in je nastopilo tudi članstvo. Skupno je tekmovalo 93 članov, članic in naraščajnikov. Med članicami je dosegla prvo me-

Prosvefa

Meštrovičev oče umrl. V noči od nedelje na ponedeljek je umrl v Otavicih pri Drnišu v Dalmaciji oče največjega našega kiparja Ivan Meštrovič. Avstrija je pokojnika zelo preganjala kot veleizdajalca in srbofila. Sin Ivan ga je ovekovečil v svojem delu «Moj oče», ki se nahaja tudi na sedanji beograjski razstavi.

XXIV. umetniška razstava v Jakopičevem paviljonu se odprla v začetku meseca avgusta. V razstavo so sprejeto dela slovenskih umetnikov vseh smeri. Pri izbiri bo poslovalo umetn. razsodišče. Prijave in pošiljave naj se naslovi na: R. Jakopič, Ljubljana, Turjaški trg št. 2, ozir. Umetnostni paviljon, najkasneje do 26. julija.

Sport

Nedeljske nogometne tekme.

Maribor. Tekma med I. S. S. K. Maribor in Gradjanima je bila vsled nesrečne smrti Rudolfa Rožiča, ki je bil eden od ustanoviteljev prvih sportnih društev v Zagrebu, odpovedana. Jugoslovanski nogometni savez je izdal za pokojnik Rožičem osmrtnico, v kateri poudarja zasluge pokojnega za naš sport, zlasti za nogomet. Zadnje čase je bil Rožič aktiven član in kapetan zagrebske «Croatie», ki jo je ustanovil leta 1910. Naš sport izgubi v njem izbornega organizatorja in neumornega delavca na sportnem polju. Slava njegovemu spominu!

GAK. (Gradec) : Rapid (Maribor) 7 : 1 (3 : 1).

Bratislava : Sportklub (Dunaj) : S. K. Bratislava 2 : 1 (0 : 0). Kombinirano moštvo praeke Sparte proti S. K. Bratislava 0 : 0.

Altona : Severna Nemčija : Svedska 4 : 1 (0 : 1).

Gradec : Simmering (Dunaj) : Sturm prvi dan 2 : 1 (2 : 1), drugi dan 3 : 0 (2 : 0).

sto sestra Cirila Rebek iz Celja 48,50 točk, med ženskimi naraščajem Marja Karba 35 točk. Med člani je dosegel Oskar Lovrač iz Celja 87,50, (ki je torej prav resen konkurent za prvaka na mednarodni tekmi v Ljubljani). V nižjem oddelku je bil med člani prvi Slavko Poljšak iz Zagorja 84,50. V moškem naraščaju je v višjem oddelku dosegel Srečko Sršen iz Zagorja vseh 50, v nižjem oddelku pa Aleksander Dehler iz Celja 48 točk.

V nedeljo dopoldne se je vršil na kolodvoru neoficielni sprejem prihajajočih sokolskih društev iz okolice. Dopoldne so se vršile skušnje, ki jih je motil dež, vsled česar se je tudi slavnostni spreved zakasnil za pol ure. Spreved se je razvil ob pol 12. uri in je pokazal veliko moč, ki jo ima sokolska ideja v celjskem okrožju. Udeležilo se ga je skupno 600 članov, članic in naraščajnikov. Otvorila sta ga dva oddelka konjenice z mariborskimi fanfaristi na čelu, nakar je sledila dišaska četa vojaštva, obstoječa iz učiteljev, ki se nahajajo na orožnih vajah, za njimi pa člani, članice in naraščaja. Prebivalstvo je spreved živahno pozdravljalo in neprestano tudi obispalo s cvetjem. Na balkonu magistrata je pričakoval spreved občinski svet z županom dr. Hrašovcem in podžupanom Zbakarjem. Ko so se sokolske čete razvrstile na trgu, jih je nagovoril župan, ki je naglašal pomen Sokolskiva zlasti za celjsko zgodovino. Zahvalil se mu je župni starosta dr. Sernec mlajši, nakar je imenoma narodnih in narodnih celjskih občinskih svetnikov pozdravil Sokole še podžupan Zbakar.

Opoldne se je vršil pri znanem celjskem narodnem prvoboritelju, dr. Sernecu intimen banket, ki sta se ga udeležila oba vojaška poveljnika, polkovnik Naumović in polkovnik Tošić, župan dr. Hrašovec, zastopniki celjskih občin in staroste in načelniki v župi včlanjenih društev.

Ob 16. uri se je vršila na Glaziji javna telovadba, ki jo je deloma motil dež. Vendar pa je bilo mogoče predvajati vse glavne točke. Najprej je nastopilo 140 članov z zletnimi prostimi vajami, nato 60 deklic ženske dece z ljubimi vajami v velikih kokardah in oddelku vojaštva, 100 mož, ki je, burno pozdravljen, pod vodstvom poročnika Kriza izvajal proste vaje v popolni vojni opremi. Sledil je nastop moškega naraščaja in kot zaključna točka nastop 130 članic, katerih izvajanja pa je predčasno prekinil dež. Veselica je bila radi slabega vremena preložena v Narodni dom, kjer se je razvila nepristiljena domača zabava.

«Sokol I.». Dogovorjeno z br. blagajnikom sklicujem za torek dne 18. julija, ob pol devetih zvečer na Tabor šestih nek vseh setter in bračlov, ki so sodelovali pri naši javni telovadbi, bodisi v paviljonih ali kot reditelji. Poročilo za bo o uspehih zadnje prireditve. Zdrava. Predsednik zab. odbora.

Sokol I. vabi članstvo, da pride v društveno pisarno poravnati članarino za drugo polovico tekočega leta. Člani, kateri iste sploh v letošnjem letu še niso poravnali, a imajo legitimacijo, se pozivljajo, da to nemudoma storo, če ne, se jih bo štalo za izmenjena članstva. Isto tam se dolijo tudi zletni znaki in legitimacije vsak dan od 4. do 7. ure, razen nedelje ali praznika.

Mlin na veter in drugo.

Ali si že videl mlin na veter, dragi potrpečljivi človek, ki tole bereš? Če ga še nisi videl, pridi ga pogledat.

Pridi ga pogledat! Pa kam bi šel, sirota uboga, če pa ne veš, kje se nahaja tako čudovišče v bližini Ljubljane. Brez dvoma preletiš v mislih večje ravnine, na katerih bi se dal slutiti mlin s kolesi na veter. Pa se seveda motiš, kajti moj mlin na veter, to se pravi ta, o katerem govorim moje revno pisanje, se ne nahaja na nobeni izmed večjih ravnin. Nahaja se marveč, beri in čudi se, nahaja se v planinah. In sicer stoji, če dovoliš, da razložim stvar natančneje, v Julijskih Alpah. Tvoja pripomba, da je to neverjetno, je vsekakor zelo utemeljena, toda rečem ti, resnično se nahaja mlin na veter v Julijskih Alpah; jaz ga vidim vsak dan po večkrat na lastne oči. Koprivnik se imenuje ta čudoviti kraj.

Koprivnik, leži 970 — 1000 m visoko v gorah, ima tedaj mlin na veter. Toda prošim te, naša vas je tudi sicer zelo imenitna. Ti se gotovo učiš v šolah o Gorjušah, kjer je pasel ovčice Valentin Vodnik, pesnik slovenski. Toda Gorjuše imajo po krivem to imenitno literarno-zgodovinsko slavo, zakaj Vodnik ni župnikoval v Gorjušah, marveč v Koprivniku, ravno v našem Koprivniku z mlinom na veter. Gorjuše so sicer vsa enako visoko, le pol ure oddal, toda tam nimajo ne cerkve, ne župnišča, dočim imamo v Koprivniku oboje. V našem župnišču imamo vrh tega Vodnikovo spominsko ploščo, vzdano v zid nad vratni, imamo v inventarju še njegovo lastnorčno pismo v veži visi njegova slika. Skratka Vodnik je župnikoval na Koprivniku, ne v Gorjušah. Očividno so prvotno nameravali postaviti cerkev in faro na Gorju-

šah, zato so ji dali tako ime; v resnici pa se nahaja vse skupaj pri nas na Koprivniku.

Sodim, da sem s tem imenitnost našega kraja dovolj povzdignil; vračam se sedaj nazaj k mlinu na veter. Ta stoji tu že, odkar ljudje pomnijo. Le da je bil preje bolj na varnem — sredi Koprivnika se nahaja namreč mala ravan nekako ovalne oblike in okrog nje leže razstresene hiše; predstavljaj si lužo in žabe okrog nje. Mlin na veter se je tedaj preje nahajal na ravnini, potem pa so ga postavili v tesno duplino na severni strani, kjer stoji sedaj. Tod piha namreč nočni, glavni koprivniški veter.

Očividno tebi še ni znano, kaj je to, nočnik. Da je veter, sem že povedal; pridenem še, da je to veter, ki začne pihati zvečer in vleče celo noč do jutra. Piha s planin navzdol, prinaša sveži hladni zrak, zato je poletni naš mili prijatelj. Pozimi pa ni najljubši gost, takrat nosi mraz in sneg ter se raztegne na dopoldan in popoldan, povzroča hude zamete in prav mrzle, neprijetne občutke. Toda priznavam, na zimo se ne nanaša moja empirija. — Ta nočnik tedaj goni koprivniški mlin na veter.

Da bo moje revno pisanje po pravici, naj še razložim, da naš mlin sedaj ne funkcionira. Izkazoval se je preslabo; včasih je bil veter preslab, včasih premočan, velika pa njegova kapaciteta sploh nikdar ni bila. Sedaj ni v vsem našem gorskem okolišu nobenega mlina.

Da pa ne bo tvoje zanimanje vsled tega popustilo, vedi, da imamo ni tudi še druge posebnosti. Imamo na primer velike vodnjake, prav take kakor si jih videl po širnih ogrskih pustah, z velikanskim vzvodom, ki daje poseben, širok značaj pokrajini. Ravno zato pa se za moje oči čutiljo precej tuje v tel na majhno trav-

nani gorski sliki. — Pred vsako hišo skoro belijo platno. Njive lanu so običajne; celo stavbe sem videl. Dalje imamo tu fajfarje, ali kakor bi jim gotovo rekli: piparje, ki pa nimajo svojega imena morada po tem, da kade pipe, marveč po tem, ker jih delajo. Toda ta lepa domača obrt je že popolnoma pri kraju. Kakor pripovedujejo, jih je bilo pred kakimi dvajsetimi leti še 25 do 30 vseh onih, ki so se pečali z izrezijavanjem pip, danes pa so ostali le še trije. Videl sem zelo lepe pipice, izrezljane iz hrusvega lesa, z izredno lepimi vložki. Treba pa je pristaviti, da se nahajajo fajfarji v Gorjušah, ne na Koprivniku.

Seveda bi bilo še mnogo drugega povedati o Koprivniku. Koj nad njim se začno silni gozdi, ki vodijo v Pokljuko in dalje. Okrog in okrog so sledovi starega rudarstva; večerji mi je nekdo pripovedoval zgodbo o kmetu, ki je imel jarno kar iz kleti navzdol in kadar ni mogel spati, je šel kratkoma rudo kopat... Tik nad vasjo je majhen griček Vodnikov razgled, vulgo Gospodovec, s katerega je najlepši pogled preko celega Bohinja z jezerom vred.

Če te mika priti pogledat, vedi da imamo na Koprivniku eno gostilno, kjer sicer nimajo piva, imajo pa prav dobro vino. Pošta pride k nam trikrat na teden, vsak pot ob šestih uri zvečer.

Sicer pa se počutíš na Koprivniku kakor da gledaš našo slovensko vas nekaj desetletij pred sodobnostjo. Nikakega sledu elektrike, avtomobilov, telegrafskih žic itd., le kolovozna pot vodi sem gor. Popoln mir vlada tukaj, kakor da si izven časa in prostora. Ne želiš si nikamor proč.

Pa brez zamere in pozdrav gospodu slavnostnemu uredniku.

* Minister za socijalno politiko doktor Zorjav se je v soboto pripeljal iz Begunj v Ljubljano, odkoder je v nedeljo popoldne odpotoval v Beograd, da zopet prevzame posle svojega resorta.

* Pašić pozvan na Bled. Včeraj popoldne je izjavil ministri predsednik Pašić v radikalnem klubu, da ga je kralj pozval na Bled, da mu poroča o političnem položaju. Pašić odpotuje na Bled v sredo.

* Deputacija zagrebških Sokolov in Sokolice pri kraljevi dvojici na Bledu. V nedeljo je prispela na Bled pod vodstvom starostke zagrebške sokolske župe dr. Gavrančiča deputacija zagrebškega Sokola I. in II. (obstoječa iz snaka) štela članov in članice. Sokoli so bili v kroju, Sokolice pa v slikovitih narodnih nošah, ki so vzbudile splošno zanimanje. Ob pol 18. uri je bila deputacija sprejeta od kraljeve dvojice. Po kratkem pozdravnem govoru je starosta dr. Gavrančič izročil kraljici Mariji kot svatbeno darilo lepo gledališko damsko ogrinjalo. Kraljica se je ginjelo zahvalila. Kraljeva dvojica se je razgovarjala z vsakim članom deputacije in kazala veliko zanimanje za sokolsko institucijo in narodno umetnost. Kraljici je ugovarjala posebno čestitka narodna noša in zagrebške okolice. Kraljeva dvojica je povabila deputacijo na zakusek.

* Edinstven kazenski zakon. Ministrstvo pravde je odredilo natis načrta novega kazenskega zakona za celo državo. V pravnih krogih se zatrjuje, da ta načrt popolnoma odgovarja duhu novega časa.

* Osebnostna vest. Na Bled je došel podpredsednik beogradske mestne občine gosp. Pajević.

* Čavete kolegael Vsi gg. zdravniški, ki bi namrevali zasesti sekundarska mesta v bolnicah Slovenije, se v lastnem interesu naprošajo, da se v svrhu informacij preje zgleda pismeno ali ustmeno pri organizaciji sekundarijev na Slovenijo v Ljubljani, bolnica. — Odbor.

* Pevska šola prof. dr. Pavla Kozine. Poverjenstvo za uk in bogoslužje je podelilo predložitelj rokopisu II. dela pevke šole prof. dr. Kozine. Prvi del knjige izide tekom tega meseca.

* Delna stavka v Narodni banki v Zagrebu. Nemalo senzacijo med zagrebškimi gospodarskimi krogi je vzbudilo dejstvo, da je nastala v podružnici Narodne banke v Zagrebu delna stavka. V bančnem posloju je nameščen tudi čekovni urad, za katerega dosega še ni bilo mogoče dobiti prostorov. Vlada se je sicer že pogajala za nakup posebnega posloja za čekovni urad, vendar pa so se pogajanja vsled pravilskih cen ponosredila. Generalni ravatelj Narodne banke je radi tega stopil v stavko, s čemer je spravil gospodarske kroge v precejšnjo neuprilič. Kakor se nam poroča, je pošto ministristvo med tem že kupilo za čekovni urad poslopje družbe "Triglav".

* Požar na Laverci. V nedeljo popoldne je izbruhnil na Laverci velik požar. Ogenj so zanele iskre lokomotive dolinskega vlaka, ki so padle vsled viharnega vremena na kozelec posestnika po domače pri Mihatu. Ogenj sta opazila domača otroka, ki sta takoj opozorila vaščane. Vsled močnega vetra se je požar bliskoma razširil ter objel dvoje sosednih poslopj in še en kozelec. Ogenj so naznanili strelci z ljubljanskega gradu, kakor je mestna požarna bramba takoj odhitela na kraj nesreče. Ognjenecem se je sicer posrečilo požar lokalizirati, vendar pa sta poslopji posestnika Fr. Dremelj in posestnice Jožef Dremelj pogoreli do tal. Škoda je velika ter se ceni na dva milijona kron. Zgorelo je tudi 13 prašičev, seno ter mnogo perila in obleke. Požar sicer ni zahteval nikakih žrtv, le ena oseba je zadobila več nevarnih opeklin.

* Velikansko neurje v Ljubljani. V nedeljo zjutraj je nastal v Ljubljani in okolici silen vihar, ki je na raznih mestih napravil precej škodo. Prizadeti so bili v prvi vrsti naši parki in dreved, po tleh je ležalo polno vej, ki jih je polomil silen vihar. V tirolskih gozdovih je izruval vihar tudi mnogo starih drevec. Vihar pa je povzročil obilo škodo tudi sadnemu drevju. Popoldne se je vili ploha in postalo je nenadoma zelo mrzlo. Ko se je proti večeru nebo zjasnilo, smo opazili naše planine in višje hribe pokrite s snegom. Res nenavaden naravni pojav. Včeraj je zopet zasijalo sonce, le sneg povzroča, da je zrak še silno hladen.

* Zahteve učitelstva. Učitelstvo iz Slovenije, Hrvatske, Dalmacije in Hercegovine je preko svojih organizacij in letnih skupščin, ki se vrše zadnje dni, kategorično zahtevalo od prosvetnega ministristva, da se čimprej dovrši edinstveni ljudskošolski zakon za vsa kraljevina. Ako pa ne bo mogoče rešiti tega vprašanja do pričetka novega šolskega leta, naj se območje dosedanjih erbskih prosvetnih zakonov razširi tudi na prebanske pokrajine.

* Izdajanje potnih listov v Cetlju. Iz Cetlja nam poročajo, da je izdajanje in vidiranje potnih listov dodeljeno odslej policijskemu oddelku okrajnega glavarstva celjskega, ki se nahaja v Vrvarski ulici, in sicer za celotni okoliš okrajnega glavarstva, izvenški politično ekspozituro v Mozirju.

* Izpremembe v orožniški službi. Orožniški major gospod Ovetko je iz Kočevja premeščen v Ljubljano. Na njegovo mesto pa je prišel v Kočevje orožniški kapetan gospod Vukojevič.

* Za narodno zdravje. V Solunu sta se ponovno pojavila dva slučajja kolere in eden slučaj kuge. Naše ministristvo za narodno zdravje je nemudoma podvelo potrebne obmojne sanitetske mere, da se prepreči infekcija preko naše meje na jugu.

* Vpoklic dijakov v vojaško službo. Rekruti-dijaki, rojeni leta 1901 in starejši, katerim je bil do letošnjega leta dovoljen odlog za nastop službe v kadru, kakor tudi oni, rojeni leta 1899 in starejši, ki niso doprinesli dokaza, da so bili v avstro-ogrski vojski katečni aspiranti, so vpoklicani na odsluženje kadrovskega roka, in sicer: 1. rekrutovani za pešadijo, artiljerijo in inženjerijo dne 29. julija; rekrutovani za bolničarsko četo, to je svršeni medicinci, farmacevti in zobni tehničarji, svršeni veterinarji in neborci dne 31. julija 1922. Vpoklicujejo se tudi vsi dijaki, ki so tukajšnjo komando obvestili, da so dovršili študij, in vsi oni dijaki, rojeni 1902 in mlajši, ki so bili rekrutovani po dovršenem 18. letu starosti in ki so prošli za predčasn vpoklic. Vpoklic se izvrši potom poziva s priloženo objavo za prosto vožnjo po železnici od najbližje postaje bivališča do Ljubljane.

* Mestna hranilnica v Kočevju. Ta zavod je bil početkom julija v veliki krizi. Kot vzrok za to bi se dalo navesti marsikaj, povod za krizo pa je dal oblastveni odlok, da niso združljiva upravna mesta pri Mestni hranilnici z mestni upravnimi svetniki pri tukajšnji Merkanilni banki. Nato je izstopilo več članov iz odbora in ravateljstva pri hranilnici in radi pisanja gotovega tukajšnjega krajevnega lista in ščuvanja skritih posameznikov so začele stranke dvigati denar. Dviglo se doseglo že izdatne vsote. Za sanacijo zavoda sta se brigala med drugimi zlasti Anton Kajfež in okrajni glavar kot vladni komisar hranilnice. Izstopivši člani so preklicali izstop in na odborovi seji se je spreminil nesrečni št. 25. hranil. upr. reda, ki je dal podlago za goreli odlok. Kamen spodbite je bilo tudi imenovanje gospoda S. uradnikom v hranilnici, četudi je bilo vezano na pogoji, da napravi potrebni izpit. Ker ga sploh ni šel delat v danem roku, je tudi ta zadeva rešena. Run je pa tudi prenehal. Tako je zavod rešen, večino v ntem pa imajo še vedno Slovenci.

* Klerikalni poraz na Jesenicah. Z Jesenic se nam poroča: V soboto dne 15. julija se je vršil občni zbor podružnice kmetijske družbe na Jesenicah. Ker je doslej jeseniška podružnica, ki so jo komandirali klerikalci, spala spanje pravičnega, misleč, da je že dovolj to, če je večina njenih članov klerikalna, ki poslušno pleše po farovških notah, je osrednje vodstvo družbe poverilo g. Ignaca Hrovata, posestnika in mesarja, da skliče občni zbor podružnice. 14 dni pred občnim zborom, to je 30. junija je bilo sklicanje občnega zbora objavljeno v uradnem glasilu družbe, kakor to predpisujejo pravila. Klerikalci so bili sigurni svoje zmage, ker sta na občni zbor prišla samo — dva. Naši so se udeležili v prav lepem številu ter so bili izvoljeni tako v odbor kakor tudi kot delegata za Ljubljano soglasno (oba navzoča klerikalca sta oddala prazni glasovnici) kandidati JDS. Izvoljeni so bili za načelnika Ignac Hrovat, za odbornike J. Novak, M. Vergles, P. Sitar in J. Krof, za delegata P. Sitar in M. Vergles. Ta sijajna zmaga je dokaz intenzivnega podrobnega dela naše krajevske organizacije na Jesenicah in govori jasno dovolj, kako važno in plodonosno je podrobno delovanje, ki smo ga doslej vse preveč zanemarjali. Treba je iti med ljudstvo, razjasniti mu poglobnost klerikalizma, tolažiti mu napredni program ter razplesti organizacijo naše stranke med najširše plasti naroda, potem bodo te zmage sledile, druga za drugo, novel s programom dela in discipline naprej po začetni poti!

* Kočevske zastave prepovedane. Nemci v Kočevju imajo, kakor znano, že od nekdaj svojo posebno zastavo (belo-modro), katero so razobesili tudi na dan kraljeve poroke. Pokrajinska uprava je sedaj prepovedala rabiti še nadalje te zastave.

* Velika narodna skupščina v Kastvu. Iz Kastva nam poročajo: Preteklo nedeljo se je v Kastvu vršila velika narodna skupščina, katere se je udeležil tudi poslanec Juraj Kučič, ki se mu je le s težavo posrečilo prekorati reško mejo. Razpravljalo se je o olajšavah, katerih bi Kastav moral biti deležen in katere bi morale odgovarjati onim, ki jih je Jugoslavija dovolila Zadru. Skupščina je odposlala kralju udanostno ljubečavo ter pozdravne brzojavke ministristkomu predsedniku Pašiću, ministru vnanih zadev Ninčiču in pokrajinskemu namestniku Demetroviču.

* Iz industrije. Rudnik črnega premoga v Preški pri Ljutomeru in solne rudnike v Murski Grabi, Hermanceh in Slanjsku ter premogovnik v Kaszazh pri Lobji je kupil od dosedanjega lastnika Kukoviča glavni urednik "Marburger Zeitung", Richard Watzlawek. Za eksploatacijo se ustanovi delniška družba, ki ima interese v Ljubljani in Zagrebu. Rudniki vsebujejo velike množine črnega premoga, ki je baže za 800 kalorij boljše od trboveljskega.

* Nove uniforme za poštno nameščenice. V ministristvo za pošto in brzojave se izdelujejo načrti za nove zimsko in poletne uniforme poštnih nameščenic.

* Zdravstvena statistika Maribora. V prvem letošnjem polletju se je rodilo v Mariboru 180 dečkov in 114 deklic, v mestni okolici pa 148 dečkov in 183 deklic. V tej dobi je umrlo v mestu 73 moških in 69 ženskih oseb, v okolici 145 moških in 108 žensk.

* Smrtina kosa. V petek popoldne je po dolgotrajni bolezni umrl grajščak v Moslavini Ljudevit baron Vranjčević Dobrinović v starosti 82 let. Bil je svojedobno goreč pristaš Strossmayerjeve neodvisne narodne stranke in je igral odlično vlogo v borbi za narodne pravice.

* Lovska sreča. Divjega merjasa je ustrelil na naših koroških tleh lovec Lampersberger. Kmetje so že dalj časa opazali, da jim nekdo dela škodo na polju in so opozorili na to lovca, ki je sverino kmalu ustrelil. Divji merjasec se je tamkajšnje kraje zelo redka prikažen.

* Avtomobilska nesreča. V soboto je pridival po cesti na Brezno z veliko naglico neki avtomobil, ki se je zaletel v tamkaj stojiščni voz z tako silo, da ga je prevrnil. Voz se je razbil, konj pa si je zlomil nogo.

* Grozna nesreča v premogovniku. Kakor poročajo zagrebški listi, se je pripetila pretekli petek v premogovniku Jablanica velika nesreča. Štirje delavci, ki so prodolpene bili zaposleni v prvem oknu, so bili od zemlje zasuti. O nesreči je bila takoj obveščena rudniška uprava in ostali delavci so takoj šli na delo, da rešijo svoje tovariše. Po naporu nam delu so odkopali delavca Stelana Majerja teško ranjenega in kmalu nato tudi mrtvo truplo delavca Vladimira Mašiča, ostala dva sta ostala pod ruševino. Nekoliko časa se je lišalo njuno klicanje na pomoč, a rešitev je prišla prepozno.

* Samomor valed ljubosumnosti. 18letni Fran Ajster iz Krške vasi pri Brežicah se je valed ljubosumnosti ustrelil s revolverjem v prsa in je obležal takoj mrtve.

* Razne tatvine. V Orožnovo vilo v Kamniku so vlomili te dni neznani tatovi ter okradli avskultanta Orožna, inženjerja Hanzaka in železničarja Svetinca. Za storilec ni nobenega sleda. — V Znojnuh v litijem okraju je bilo posestniku Mlakarju pokradene obleke v vrednosti 12.000 kron. — Pri "Slepem Janazu" pri St. Vidu je neki neznanec prodajal slato čenako žepno oro in zlato uhane za 4500 kron. Vse skupaj je prodal za 3000 kron. Zlatnina je bila najbrže ukradena.

* Atentat na D-vlak. Z Dunaja nam poročajo: Brzovlak južne železnice Dunaj-Trst je v petek pri postaji Spital na Semmeringu skočil s tira. Človeških žrtv ni bilo; tudi snatno ranjen ni bil nikdo, proga pa je bila v dolžini sto metrov razdrta. Čez tir so bili položeni pragi, ki so spravili vlak s tira. Sumi se, da so doslej neznani zločinci nameravali oropati vlak, ki je vozil velike vsote denarja.

* Sedemmilijonska globa. Glavna carinarnica v Osijeku je v našem štitemelj se znani zasedvi osiješke tvrde brata Hahn izrekla te dni ostro rassodbo. Tvrda Hahn je obsojena v denarno globo 6.759.623 dinarjev in 40 par, nadalje v plačilo pristojbine v znesku 460.641 dinarjev 63 par in takso za postopek v znesku 33.375 dinarjev. Blago je bilo konfiscirano in bo na javni dražbi prodano.

* Zupnik Lesny pred sodiščem. Iz Osijeka poročajo, da je dovršena obtožnica proti slatinskemu župniku Lesnemu, ki je obtožen nenaravnega obveščanja z mladimi ženskimi deklicami. Obravnava bo v kratkem razpisana in bo ena najsenzacionalnejših, kar se jih je vršilo kdaj pred osiješkim sodiščem.

* Ljubljanski trgovec Mayer okraden v Zagrebu. V soboto je bil v Zagrebu okraden znani ljubljanski trgovec Mayer. Spretni uzmovili mu je izmaknil iz žepa uro in verigico ter listnico z vsebino 5005 dinarjev, ne da bi bil trgovec kaj opazil.

* Olepšavajoča sredstva. Parfumerija "Uran", Ljubljana, Mestni trg 11 ima v zalogi in razpoložje po pošti naslednja izborna olepšavajoča sredstva: Ameriški Hair Petrol in turški balzam za rast lasov in brki; Flocken Shampoo proti prhljaju; Blondin d'Or, ki naredi temne lase svetlosteve; barva za lase vseh nians: brilantni za sijaj in mehko las; rožni sok, ki daje bledemu licu naravno rdečo barvo; krema "Zoraida" za lice, ki odstranjuje mozolce, pege, lisajce, masločnost in gubanje kože ter s tem pomladi vsak obraz; alabaster-krema proti rdečilu nosa in lic; krema in prašek za zoba, ki postanejo z uporabo blestno beli; voda "Novela" za ispiranje ust in grla; Zoraida pasta in milo za osebe lepe nežne polti, daje licu večno mladost; milo in pasta za briti itd., pudri vsega sveta in najboljše kakovosti.

* Ruska Eau de Cologne je nenadkrat ljube kakovosti. Za osem let ni bilo mogoče dobiti tako finodolne kolonjske vode. Srednja steklenica stane 120 K, velika 260 K. Enako izborne kakovosti je milo (Russ. Eau de Cologne Savon), komad 50 K in krema za lice (Russ. Eau de Cologne Cream) zlasti za one, ki imajo mastno kožo. Za gospode zlasti prikladno po britju. Cena 60 K. Dobiva se v parfumeriji "Uran", Ljubljana, Mestni trg št. 11.

UČVRŠČENJE CEN VSLED PADCA VALUTE.

V prvi polovici tega meseca je dinar nepričakovano znatno padel. Padati je začel takrat, ko je nemška marka rapidno nazadovala, to je po umoru Rathenaua. Istočasno z dinarjem so enako oslabili lej, avstrijska in madžarska krona. Padanje vseh teh valut je posredno povzročilo — pač podobno kakor lani — gotovo v prvi vrsti padanje nemške marke, ker ekonomskih razlogov za nazadovanje denarne vrednosti — vsaj pri nas — ni. Nasprotno, naš ekonomski in zunanepolitični položaj je sedaj precej povoljen. Obeta se nam boljša žetev, nego lani, potem nam je zagotovljeno tudi zunanje posojilo, a z Italijo smo dosegli sporazum.

Tako torej umor Rathenaua ni samo nesreča za Nemčijo, temveč tudi za nas. Berlin pada napram zapadnim devizam in v Nemčiji je nastal beg od marke. Tako je bil vsaj pred dnevi položaj takšen, da je Berlin dobival pri nas tuje devize ceneje, nego doma, jih vlekel iz države in jih s tem podraževal. Da se ne bi arbitraž na račun Berlina več izplačala, bi bilo pač edino sredstvo, da se zniža pri nas tečaj marke. Zato bi morala Narodna banka imeti na razpolago dovolj deviz Berlin in jih vreči na trg. Pravilnik se v takšnem težavnem položaju ni popolnoma obnesel, a je gotovo obvaroval našo valuto ostrejšega padca.

Ta iz ekonomskega ozira neopravičeni in zato nepričakovani padec valute je očvrstil cene na tržiščih, tako n. pr. na žitnem trgu, čeprav je bilo pričakovati, da bodo v očigled izgledom na povoljno žetev cene padle. Cena stari pšenici se je pretečni teden vzdržala prilično na višini predzadnjega tedna in je notirala 1450 — 1490 K za vojvodinskih postaj, dočim je novi pšenici narasla od okoli 1275 na 1350 — 1400 K. Cena novega ječmena je bila v začetku pretečenega tedna 900 K in je narasla do konca tedna na okoli 1100 K. Oves je dobil ceno 1200 — 1220 K ab postaja. Le cene koruzi in moka so nekoliko popustile. Koruza je notirala 1200 — 1220 K ab vtovorna postaja. Moka prvovrstna št. 0 je notirala pretečni teden 25 — 23,50 K ab vtovorna postaja, a moka iz Bačke in z manjših mlinov 22 — 22,20 K. Izvoz miruje popolnoma vsled velikega rizika radi nestalne valute.

Istotako opažamo lahen narast cen živin. Na mariborskem sejmu v pretečenem tednu so se gibale cene za kg žive teže takole: debeli voli 37 — 39 K (na predzadnji sejmu 33 — 35 K), poldebeli voli 28 — 31 K, plemenski voli in bikli za klanje 25 — 28 K, klavne krave 24 — 29 K (tu so cene sicer nazadovale od 27 — 35 K), plemenske krave 19 — 24 K (predzadnji sejum 21 — 24 K), krave za klobase 15 — 18 K, molzne in breje krave 25 — 29 K (predzadnji sejum od 30 K) mlada živina 22 — 36 K, teleta 32 — 36 K (cene nekoliko poskočile). Podražila se je v splošnem le izvozna živina, kar je očividno posledica poslabšane dinarja.

Znatnejše so se učvrstile, kakor javljajo iz Zagreba, cene na svinjskem trgu. Vsled padca dinarja odnosno porasta devize Praga so se začele svinje v večji meri izvažati v Českoslovaško. Cene mesnatih svinj so se narasle v zadnjih štirinajstih dneh za povprečno 14 K na 80 — 81 K in celo na 85 K za kg žive teže. Istotako so narasle cene debelih svinj za povprečno 2 — 3 K pri kg, dasiravno se te ne izvažajo v Českoslovaško, kjer bo konvenira cenejeje ameriško blago. Na tržiščih z govejo živino v Vojvodini in na Hrvatskem se cene niso spremenile. Na lesnem trgu ni bistvenih sprememb. To pa v glavnem zato, ker je povpraševanje po lesu iz inozemstva neznamito. Največ se povprašuje po bukovem stavbnem lesu, ki je dosegel ceno 5500 — 5600 K za kubični meter. Les za kurjavo stane 10.000 K postavno vagon postaja.

Iz položaja na tržiščih se vidi, da cene daleko niso v isti meri narasle, kakor je padel dinar, v splošnem pa so se le učvrstile. To je znamenje, da bi bile padle, ako bi bil dinar ostal na prejšnji višini. Prejšnje pričakovanje padca žitnih in živinskih cen se je za enkrat izjalovilo. Sicer pa je pričakovati, da se bo umetno znižan dinar v kratkem zopet popravil in da bodo obenem z zboljšanjem valute padle cene živin in žit.

TRŽNA POROČILA.

Sejem v Karlovcu (14. t. m.) Dagon: 600 volov (prodano 370), mlade živine in krav 450 (prodano 305), konj 230 (prodano 106), telet 250 (prodano 132), svinj 500 (prodano 327), koz 300 (prodano 288). Cene za kg žive teže v kronah: volli boljši 32 — 35, slabši 20 — 22, svinje debele 70 — 75, mršave 50 — 65. Živina izvira večina iz Karlovca. Prodalo se je razun domačim kupcem in mesarjem v Českoslovaško 24 volov in v Italijo 110 volov in 18 konj.

Cene usnja v Novem Sadu. V Novem Sadu je imelo usnje zadnje dni sledeče cene: podplati 240 — 260 K kg, wačer v polovicih 170 — 190 K, razpolovljeni podplati 148 K kg, kravje usnje za opanke 270 — 320 K kg, črno telečje usnje 234 K kg, rujava 254 K kg, box-calf domači 40 — 80 K kvadrat, inozemski 100 — 160 K kg. Tendence, je čvrsta, prikaškuje se, da bodo cene rasle.

— Dovoljen avoz živine v Italijo preko Trbiža. Italijanska vlada je dovolila avoz naše živine tudi preko Trbiža.

— Mednarodni promet. Imetnik za prometno znanstvo v Kölnu je pridobil od 8. do 13. julija pošto predavanje o moderni mednarodni spedijski stroki. Naravoših je bilo 820 poslušateljev iz vse Evrope. Rektor univerze je z zadovoljstvom konstatiral, da se je tudi iz Jugoslavije kot edina tvrdica udeležila kr. dvorna spedijska "Oriente", d. d. v Mariboru potom g. Šilija tega posebnega predavanja, kar je pri naravoših vzbudilo posebno pozornost. Rektor je odposlal zaprosil, da prihodnji dan predava o gospodarskem in prometnem razvoju Jugoslavije. Celokupna predavanja so bila nad vse poučna in važna osebito za razvoj in napredek mednarodnega prometa in povzdigo gospodarskega položaja posameznih držav. Sestavljen je bil poseben odbor najkamenitejših profesorjev na čelu jim rektor univerze, ki je imel oceniti notranje poslovanje modernih in velikih svetovnih mednarodnih spedijskih firm. Trete mesto to ocenitve je prejela kr. dvorna spedijska "Oriente", d. d., kar s posebnim zadovoljstvom konstatiramo.

— Razstava zajejerejskega društva v Mariboru se vrši dne 3. in 4. avgusta na vrtu gostilne Halbwild (Jurčičeva ulica). Gostitelji, ki se hočejo udeležiti razstave, naj si poskrbijo pogoje pri gori omenjenem društvu.

— Dobri izgledi za letino čespej v Bosni in Srbiji. Po poročilih sarajevskih listov bosta imeli Bosna in Srbija zelo dobro letino čespej, tako da se bo pridelalo razen pokmeza in drugega še 6000 vagonov suhih čespej. Trgovinsko ministristvo prejema dnevno povpraševanja po suhih čespej iz Anglije in drugih držav, zato se pričakuje, da bo izvoz dobro uspeval.

— Dobava manufakturnega blaga in rokodelskega orodja. Oddetek za socialno politiko v Ljubljani razpisuje dobavo: 1000 m blaga (molino) za perilo, 1000 m blaga (Struks) za delovne obleke, 400 m blaga za podlage in 30 garnitur orodja za čerlarje, krojače in sedlarje. Pravilno kolkovane pisane posužbe (ki naj bodo tudi zapetene) v vzorci vrod naj se pošljejo Invalidskemu odelku (Ljubljana, St. Peterska vojašnica) najkasneje do dne 15. julija. Predmetni oglas je v Trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani na vpogled.

Borza

Zagreb, devize: Dunaj 0.26 — 0.27, Berlin 19.25 — 19.75, Budimpešta 6.50 — 6.90, Milan 378.50 — 381, London 370 — 373, Newyork 82.50 — 83, Pariz 677.50 — 684, Praga 191 — 192.50, Švica 1600 — 1625, Varšava 1.50 — 1.60, valute: dolar 81.25 — 82.75, madžarske krone 6.80, a. marke 19.50 — 21, lire 375.

Trg. obrtna banka 62 — 63, Hrvatska eskomptna banka 165 — 168, Jadranska banka 420 — 425, Jugoslovenska banka 105 — 106, Ljubljanska kreditna banka 175 — 300, Slavenska banka 112 — 112.50, Praštediona 1150 — 1155.

Rečka pučka banka 110 — 115, Slovenska eskomptna banka 168.75, Srpska banka 150 — 152.50.

Dubrov. paroplovna družba 1350, Narodna šumska industrija 102.50 — 106, Gutman 280 — 285, Slavonija 115 — 117, Union 700.

Ljubljanske strojne tovarne 195, Trbov. premogovna družba 210 — 220.

Dunaj, devize: Zagreb 107.97 — 108.03, Beograd 431.88 — 432.12, Berlin 79.45 — 79.55, Budimpešta 27.87 — 27.93, London 1648.75 — 1649.25, Milan 1684.70 — 1685.30, Newyork 370.44 — 370.55, Pariz 3069.50 — 3070.50, Praga 839.90 — 840.10, Sofija 237.95 — 238.05, Varšava 666 — 672, Curih 7098.75 — 7101.25, valute: dolarji 367.94 — 368.06, levi 231.95 — 232.05, n. marke 79.70 — 79.80, angl. funti 1647.75 — 1648.25, franc. franki 2059.50 — 2060.50, lire 1677.70 — 1678.30, dinarji 431.38 — 431.62, poljske marke 662 — 666, lej 204.94 — 205.06, švic. franki 7073.75 — 7076.25, češke krone 839.66 — 840.85, madž. krone 28.07 — 28.13.

Praga, devize: Berlin 9.85 — 10.05, Curih 858 — 862, Milan 203.50 — 205.50, Pariz 373 — 375, London 199.50 — 201.50, Newyork 44.55 — 47.15, Beograd 51.50 — 52.50, Sofija 28.10 — 28.90, Dunaj 0.1075 — 0.1475, Varšava 0.75 — 0.85, Budimpešta 3.45 — 3.55, valute: nemške marke 10 — 10.20, švic. franki 653 — 657, lire 200.50 — 202.50, franc. franki 370 — 372, funti 198.50 — 200.50, dolarji 44.70 — 45.30, dinarji 51.50 — 52.50, levi 28.10 — 28.90, avstrij. krone 0.13 — 0.17, poljske marke 0.75 — 0.85, madž. krone 3.45 — 3.55.

Beograd, devize: Berlin 19.75, Budimpešta 6.50, Bukarešta 48.75, Milan 378, London 372, Newyork 82.75, Pariz 676, Praga 192, Švica 1595, Dunaj 0.275 — 0.28, Solun 210.

Curih: Berlin 1.15, Newyork 521.37, London 23.17, Pariz 48, Milan 23.65, Praga 11.70, Budimpešta 0.40, Zagreb 1.54, Bukarešta 3.30, Varšava 0.0150, Dunaj 0.0175, avstrij. krone 0.02.

Berlin: Italija 2062.40 — 2067.50, London 2009.95 — 2015.05, Newyork 453.93 — 455.07, Pariz 3799.25 — 3799.75, Švica 8793.95 — 8816.05, Dunaj 1.28 — 1.32, Praga 1006.70 — 1009.30, Budimpešta 36.20 — 36.30, Bukarešta 260, Dunaj 525, Sofija 285.70 — 286.40.

Odgovorni urednik Fr. Brozović. Lastnik in izdajatelj Konrad J. Juran. Tisk Delniške tiskarne, d. d. v Ljubljani.

Hči papeža — Lukrecija Borgia

Toda dekle se še ni premaknilo iz kota. Drhtelo je kakor riba na vodi in komaj se je držalo na nogah. «Pristopi bliže, dete moje!» reče Alfonso z blagim prijateljskim glasom. «ponovi mi, kar si pripovedovala mojemu prijatelju Manfredu... Pridi brez bojazni, hočem ti pogledati v oči!»

«Oh, gospodar,» odgovori tiho mlado dekle, «ne smem se vam približati, ker na meni je pečat one grozne hiše, iz katere prihajam!»

«Pustimo to! Želim, da prideš k meni, Florentina... jaz ti zapovedujem!»

Tedaj se omahljivo približa mlada ženska postava, oprezno zavita v ogrinjalo. Alfonso Aragonskemu in pet korakov pred princem pade na kolena.

«Povej mi, devojka, svoje pravo ime,» pravi Alfonso.

«Florentina... Dovolite mi, da ne izdam svojega obojiteljskega imena, ker sem ga osramotila. O princ, jaz sem zlobno in lahkomišelnost bi me vsem vredna, da čujete moj glas.»

«Kdor se kesa,» reče Alfonso gignen, «ta je na dobri poti. Ti si Napoljka.»

«V Napolju žive moji roditelji,» govori: bila sem dobro vzgojena, ker sem bila edinka svojih staršev, ki so častili in premožni ljudje.»

«A kako si v tle tuden prišla v ta gradni položaj?»

«Verjela sem ljubavnim obetom nekakega nesrečnika. Bil je kapitan ladje, ki je redno plula med rimsko luko in

Napoljem. Ljubila sem ga, a on mi je več ko tisočkrat prisegel svojo ljubezen in mi obetal, da me bo vzal za ženo. Toda, ko je stopil pred mojega očeta in ga zaprosil moje roke, ga je oče arditno odbil. Poznal ga je namreč kot lahkomišelnega človeka, ki je zapeljal in prevrnil že mnogo deklet. Toda ljubezen me je zaslepila. Nisem slusala dobrih opominov svojih dragih staršev in nekega dne sem tajno izginila iz očetove hiše. Pobegnila sem k pristanišču, kjer me je kapitan že pričakoval z ladjo. Odpeljal me je v Rim. Toda tu ni niti pomislil več na to, da izpolni svojo obljubo. Zapeljavec... dosegel je vse, kar je želel. Surovimi besedami me je pahnil od sebe in tedaj... o kraljevski gosposi, sem gladovala in se brez strehe potikala po tem mestu. Borila in branila sem se. Toda nazadnje me je premagal glad in prva zvodnica, ki sem ji padla v roke, me je odvedla v hišo sramote...»

«Uboga Florentina,» pripomni Manfred, «čas beži, vsak trenutek je dragocen. Razloži zdaj našemu kraljevskemu gospodarju, kaj se je dogodilo danes.»

Toda Florentina ni mogla takoj nadaljevati. Prevzela jo je groznica: z roko je šla preko čela in grabila po razmršenih zavojih las.

«Sinoči, da sinoči se je to zgodilo...» prične s prijetnim glasom.

«Bila sem v sobici, katere okna gledajo na ulico. Tedaj nenadno odpre zvodnica vrata in uvede človeka, ki je prvi hip zbudil v meni bojazen in strah. Izgledal je kakor zver, oči je imel zakravljen in glas njegov je bil

enak medvedjemu brundanju. Opazila sem takoj, da je bil popolnoma pijan, hodil je nesigurno in ogabno je bulil v mene.»

«Plemeniti gospod, tu imam najlepšo golobico, kolikor jih prhutá v mojem golobnjaku,» klikne smehljaje stara zvodnica, «danes boste zadovoljni s menoj... Ej, lepa Florentina, sprejmi tega gospoda posebno ljubeznivo, stori za njega vse, kar zmoreš, ker s njim je dobro biti prijatelj!»

Tedaj zapre vrata in me pusti samo s tem groznim človekom. Z divjim skokom se je vrzel na mene. Toda meni se je gnusil in istrkala sem se mu.

«Ej, ej, kaj pa to!» krikuje on. «Kaj se pretvarjaš! Vsi vragovi pekleniki, jaz plačam dobro... Tu imaš zlatnike... vzemi jih, zagradi jih cel predpasnik... maledetto, ti preziraš moj denar?»

«Ostidite, gospod,» sem ga prosila, «pustite me samo. Ne morem vam storiti po volji... danes ne... prevzela me je malarija.»

«Cakaj, jaz ti bom ozdravil to bolezen,» reče on s odurnim nasmehom. «Imam dobra sredstva... Prosketo si lepa, mala vila, toda ne izgledaš kakor Rimljanica. Odkod te je prinesel veter v to mesto?»

«Iz Napolja sem,» sem mu odgovorila in se bolj in bolj odmikala od njega.

«Iz Napolja! Haha iz Napolja. Tedaj se pazi, miška, da ti ne zlomijo vratu, ker za vse, ki prihajajo iz Napolja, nastopajo zdaj prokleto hudi časi v našem mestu. O tem bi ti mogel še marsikaj povedati... Haha! Lepo bi me

pogledala, haha, ko bi vedela, kdo sem jaz... Da, ko bi ti to vedela!»

«Gospod, ne brbljajte neumnosti,» sem mu odgovorila. «Kaj se mi more zgoditi zato, ker sem prišla iz Napolja?»

Tedaj pogladi on svojo rdečo brado in pokaže svoje široke, rjave zobe, kar me je zopet spomnilo na grabežljivo zver, ki hoče popasti svoj plen.

«V naslednjih dneh ne povej nikomur, da si iz Napolja,» mi reče s trdim, zamolklim glasom. «Jaz bom pozabil, da sem te ališal, seveda le, če boš z menoj ljubezniva in ne ostaneš tam v kotu, kakor kamenita Diana ob vzhodu Avetina...»

Daj, mala, pridi bliže, sedi k meni... Jaz ljubim take ljutke, kakor si ti; samo pazi moram, da te ne razbijem!»

«Šla bom k vam, gospod in vesela bova,» mu odgovorim, «toda prej mi morate povedati, kaka nevarnost preti Napoljem. Ali je res tako opasno?»

«Pa še kakol!» odvrne on. «Tako nevarno, kakor smrt. Toda ti si prokleto radovedna mlada ciganka. No, ti se ne boš mešala v visoko politiko, zato ti lahko zaupam tajnost. Prihodnji teden bode iz Napolja, ki biva v Rimu, vklonjeni s sveta. Ker sveti oče je v svoji modrosti zaključil, da skupaj s francoskim kraljem napove Napolju vojno in vsi podaniki tega prokletega Frederikovega kraljestva, katere bomo dobili v roke, se bodo morali napiti tiberske vode, ali pa dovoliti, da jim zabijemo v telo železa.»

Kraljevski gospod, ko sem si razjasnila te strašne besede, me je prevzel grozen strah. Nisem drhtela radi sebe, temveč za druge, za svoje rojake, ki

živijo vredi nevarnosti in ne služijo ničesar zlega.

«Tega si ne boste upali izvršiti!» sem kriknila. «Kako boste ubijali Napoljce, ko je zet svetega očeta, so-prog njegove ljubljene hčerke Lukrecije, naš mladi vojvoda Biselleki — naj ga ščitijo vsi svetniki — tudi Napoljce.»

Tedaj se je rdečbradeec zasmejal, da je odjekalo med zidovi sobice. Nato reče s ogabnim izrazom mržnje in prezira:

«Princ Aragonski bo prišel prvi na vrsto, ta bo prvi občutil mojo oet, ker stoji prvi v moji listini!»

«Na Vaši listini? ... Vi se zares z vsem hvalite in v svojem pijanstvu se ne zavedate, kaj govorite. Kako morete Vi dvigniti roko na kraljevskega gospodarja?»

«Ker imam pismo zapoved s podpisom svojega gospodarja!» zarobljaj. «Toda sedaj dovolj o tem... dovolj mi je tega brbljanja, jaz hočem ljubiti, ljubiti... Pridi sem, dekle iz Napolja!»

Tedaj sem premagala odurnost. Šla sem k njemu... Da, gospod, prisledla sem k tebi v pretrpelo, da me je grabil s svojimi grobnimi rokami, prenesla sem njegov poljub, ki me je palil na obrazu kakor žerjavica.

«Prokleto lepa si, devojka,» mi je šepnil, «tako lepa, da še nisem videl enake. No, tudi jaz sem danes razpoložen, da osrečim katero žensko... Ej, pridi na moja prsa... Ne boj se, tička, ker so moja prsa obraščena, kakor medvedu... To so pravi možje, taki se razumejo v ljubezen!»

(Dolge prihodnjice.)

Dva meseca v južnem ledenem morju.

Prigode Shackletonove ekspedicije.

Naslednik pokojnega Shackletona, komander Wild, ki je prevzel vodstvo ekspedicije na južni tečaj, je postal pred kratkim zanimivo poročilo o prihodih male ekspedicijske ladje «The Quest», ki si je sredi večnega ledu v pustih otokih antarktičnega dela sveta s težavo odprala pot in srečno prestala velike nevarnosti.

Frank Wild, priznani veteran polarnega raziskovanja, ki je na ladji «The Quest» srečno prebil svojo peto ekspedicijo, pričinja svoje poročilo s potovanjem od Leith Harboura v južni Georgiji do Cooperskega morskata zatoka. «The Quest» je nastopila svojo pot dne 15. januarja letošnjega leta. Na krov sta prišla geolog ekspedicijske Douglas in meteorolog Carr, ki sta poprej raziskavala zatok v geološkem oziru. Odtod nas je peljala pot dalje proti Larsen Harbouru, kjer smo se preko noči zasedli ter nadaljevali geološko proučevanje. Carr je poročal, da je z gričev preko Cooperskega zatoka v smeri Clerkevega skalovja opazil nekaj, kar je bilo podobno blijuvaločemu vulkanu.

Dali časa smo se mudili na otoku Zavodovsky, kjer smo našli na bogato južnopolarno živalstvo, o katerem poroča Wild med drugim: «Na tisoče pomorskih rib se je zbiralo okoli nas. Golobi, albatrosi in vse vrste tropov, ki se pojavljajo zlasti ob viharnem vremenu. Ob obrežju je bilo mnogo ledenikov, na katerih so se zbirale goste trupe pingvinov. Tudi morje okoli otokov je bilo polno raznih živali, ki so se v gruči na stotine bližale naši ladji, kinu potapljač se pod vodo, kinu zopet plavaljo na površju. Pingvini, ki so nekako podobni človeškim bitjem, so nam bili neskončen vir razvedrila in čisto smo jih opazovali po vseh ur. Otok je skalovit in pust, pokrit s snegom. Na vzhodni strani se dviga visok vrh, ki pa je zavrt v gosti megli. Višine nismo mogli točno dognati. Rob otoka pokriva rdečkasta plast vulkanskega kamena. Splošno je otok nedostopen. Na dveh krajih je močeno ob lepem vremenu pristati na obrežju. Iz raznih votlin prihaja življenjski sopuh, ki izloča duši. Tudi pingvinov ni bilo v bližini takih votlin. Na spodnjem obrežju otoka je bilo mnogo kračev pingvinov, višja mesta pa so bila gosto pokrita s kolustastimi pingvini, ki imajo tamkaj obsežna gnezdišča in vališča. Ko smo zapustili otok in nadaljevali svojo pot, smo plovili mimo otoka, na katerem so bivalne nepregledne trupe pingvinov. Ker smo hoteli prizer fotografirati, smo skušali povzročiti gibanje med to živo kopico. Ustrelili smo trikrat proti otoku, kar je vzbudilo med pingvini velikanško začudenje, tako da so začeli cipljati proti spodnjemu robu ledenika. Pri tem so mnogi padli v vodo. Prav od srca smo se morali smejati njihovi zmedenosti in njihovega ogorčenja.

Od Zavodovskega otoka nas je peljala pot proti vzhodu. Vodeč previdno našo ladjo, smo prispeli med vrsto skupino ledenikov najrazličnejše vrste in velikosti. Nekateri so bili ploščati in široki — ogromna ledena bariera, ki se je nedavno odlomila in plavala po morju; drugi so imeli čudovite in fantastične oblike z velikimi robovi in votlinami, v katerih so šumeli in divjali valovi, pa tudi visoke stolpe in grebene. Krasen je pogled na ogromne plavaljoče tvorbe.

Kmalu pa se je pričelo neugodno vreme, ki je povzročilo celo vrsto nezdod, pri katerih je bil član naše ekspedicije, Worsley, težko ranjen. Ozdravel je šele čez več tednov. V začetku februarja smo končno prispeli izmed ledenikov v odprto morje. Več tednov nismo videli nobenega ledenika več. V prvih dneh februarja je zavladal močan južni veter in 23. vzhodno 65° 15' južne širine in 15° 23' vzhodno dolžine našli smo na led. Sprva je

bilo težko ugotoviti, je-li bil to obronek nagromadenega ledu ali ne, sčasoma pa so spoznali, da se nahajajo med ogromnimi ledenimi ploščami, katere je bil južni veter razdelil. Zaradi nezadostne odporne sile razmeroma majhne ladje se je hotel Wild na vsak način osvoboditi iz ledenega zajetja, kar se mu je posrečilo že s največjimi težavami. Led je bil vedno gostejši, nevarnost vedno večja. Ker je že primanjkovalo premoga, so lovili in streljali. Morjenje morske globokine je pokazalo, da se je globokina zmanjšala za 466 metrov in se je torej moglo sklepati, da kopna zemlja ni več daleč. A opaziti ni bilo ničesar. Dne 12. februarja v južni širini 69° 18' in v dolžini 17° 11' je bila ladja zopet v nagromadenem ledu. Temperatura je naglo padla in bila je nevarnost, da bo ladja zamrznila in da jo ledeniki stisnejo in zmečkajo.

Zmračilo se je — poroča Wild — štiri ure smo ponoči poskušali priti naprej, a bilo je nemogoče. Preostalo je samo še izhod, da krenemo nazaj in to kolikor mogoče hitro, kajti led bi z vsakim dnem postal močnejši. Obrnili smo se proti severu in teden dni pozneje smo prispeli zopet v odprto morje. Odtod smo drugič poskušali prodreti proti jugu, a pozni letni čas, pomanjkanje razsvetljave in kurjave je onemogočilo ta novi poskus. Stotine kilometrov smo plovili med ledeniki in bili smo vedno v nevarnosti, da nam «The Quest» zamrzne in obliči v ledu. Končno smo res obšli. Moji tovariši so se z nogometom ogrevali in osrečevali, jaz pa sem vsak dan splezal gor v opazovalnico ter zrl v daljavo, ne bi li zagledal zopet prosto vodovje.

In res, dne 21. marca sem zapazil ozko morsko progo, ki sicer ni mnogo obetala, vendar pa je v nas oživilo upanje, da se rešimo nevarne situacije. S polno paro in z velikimi težavami smo prispeli v ozko progo; mahoma pa nam zapre vstikanska ledena plošča ozko pot. Spustili smo sidro in skušali okreniti ladjo. Po večurnem obupnem naporu se nam je končno posrečilo, izogniti se ledeniku. Z največjo hitrostjo smo plovili proti severu, zadovoljni, da smo srečno ušli nevarnemu ledenemu oklepu.

Objave

* Logaška podružnica Jugoslovanske Matice priredi v nedeljo, dne 30. t. m. v Goriškem parku v Gorenjem Logatcu veliko narodno veselico v slovo prvemu jugoslovanskim vojaškim novincem iz logaškega okraja z najrazličnejšim vsporedom. Sodelujeta slavni kvarteti «Primorje» iz Ljubljane in znan orkester «Jugoslovanske Matice» iz Žirov. Začetek ob štiri uri popoldne. K obilni udležbi vabi odbor.

* Jugoslovanski Matici je poslal profesor Jeran, ravnatelj Akademskoga kolegija v Ljubljani 70 Din, kateri znesek so darovale delegatnice Narodnega ženskega saveza, ki so stanovale prilikom kongresa v Akademskem kolegiju. Piparski klub «Danica» pri Sv. Jurju v Prekmurju je daroval 200 Din. Ob priliki 30. letnice županovanja g. Alojzija Jermana na Rovih pri Kanjniku se je nabralo 57.50 Din. Iskrena hvala!

* Zgubljen se je v nedeljo dne 16. t. m. dopolne od Otoč do Brezja zlat manšetni gumb z monogramom K. K. Najditega se prosi, naj ga blagovodu odda; proti nagradi v pravnihstvom «Jutra».

Trgovski pomočnik

mešane stroke, zanesljiv, marljiv, se sprejme s 1. ali 15. avgustom. Plača po dogovoru.

GVIDON KAISER, 2223

trgovci z mešanimi blagov. v Dravogradu.

Pridobivajte „Jutra“ novih naročnikov!

Stanovanje

2 do 3 sobe s pritliklinami v mestu ali predmestju ob cesti železnici ali ona velika ali dve mali nemebilirani sobi, se išče za avgustov termin. Plača po dogovoru.

An. zav. Drago Beseljak, Ljubljana, Sodna ulica 5.

OGLAS.

Javna dražba 84 konj,

ki so došli iz Nemčije, se bo vršila dne 21. in eventualno tudi še 22. t. m. ob 9. uri na dvorščinu Nuškove vojašnice, Trnovo v Ljubljani.

Podrobnosti se razglase pred začetkom licitacije. 2234

Komisija za prevzem in razdajo konj in živine na račun nemške vojne odškodnine. Ljubljana, dne 17. julija 1922.

Iščem izvežbano zanesljivo moč za samostojno prejemanje jajc.

Nastop takoj ali pozneje. — Ponudbe Frano Oset, podružnica Brežice.

5 vagonov lepega apna se takoj odda.

Vprašaj naj se pri trdki Rudolf Zoré & Komp. v Ljubljani, Gledališka ulica 7/II.

Mojster za izdelovanje mila.

z dobro prakso, ki je bil dosedaj zaposlen v boljših tvornicah se išče. Nastop takoj. Plača po dogovoru.

Pismene ponudbe z zahtevami kakor tudi omake sposobnosti na naslov: P. Šulenta, tvornica sapuna i svijeta. Makarska, Dalmacija. 2185

Ing. dr. Miroslav Kasal

oblastveno poverjeni stavbeni inženir in mestni stavbenik Ljubljana, Gradišče 13.

Stavbno podjetje in tehnična pisarna za betonake, železobetonske in vodne gradbe, arhitekturno in vsakršne visoke gradbe. 1946

Mlekarna SUNJA

šalje poštom 1941
čajno maslo . . . kg Din 36—
kuhan " 38—
Traplat sir 1° " 24—
Groyer sir 1° " 30—
od vsake vrste od 5 kg nove.

Mali oglasi

stanje do 20 besedi Din. 3—, vsakih nadaljnjih 5 besedi 1 Din. — Trgovski oglasi, doplačevanje, se preračuna do 20 besedi 5 Din., vsakih nadaljnjih 5 besedi 2 Din. — Plača se napre. (Lahko tudi v znakah.) Na vprašanje se odgovorja le, ako je vprašanje priloženo z oznako za odgovor.

Službe	Prodaja	Kupine
Državni poduradnik išče postranske popoldanske službe od 3. ure naprej. Naslov v upravi „Jutra“ 2223	Stole 2206 iz smrekovega lesa, večjo množino prodam. — Naslov pove uprava „Jutra“.	Otroški voziček , dobro ohranjen in ponikljan, se knpi. — Ponudbe pod „Lep voziček“ ne upravo „Jutra“ 2217
Učence 2205 z dobrim izpričevalom bi rad stopil v večjo trgovino z mešanim blagom na spodnjem štajerskem. — Ponudbe podružnici „Jutra“ v Mariboru.	Amerikanski 2198 benzomotor 3 HP na vodu s cirkularno žago, v dobrem stanju, se proda za 31.500. — Ponudbe na pošti predal 103, Ljubljana.	Razno Vilgalno vrtilo (Zundschnurr) nudi najceneje uvozna trdnika L. Razboršek, Šmartno — Litija. 2222
Brivskega pomočnika išče Ivan Marout, Zalec. 2218	Volčji psi diete pasme se takoj oddajo Sp. Šiška, Sv. Jerneja cesta 98, I. nad, levo. 2233	Plavalne pasove iz platovine izdeluje tovarna zamaškor Jeladica & Komp., Ljubljana. 25

Naicenejši

otroške vozičke, dvokolesa raznih modelov, vsakovrstni deli za razne stroje, pnevmatika in zastopstvo inšnih pomožnih motorčkov za navadna kolesa; 1878

„TRIBUNA“ Ljubljana
Karlovska cesta št. 4. Zvonarska ulica št. 1. Sprejemajo se tudi popravila.

Trgovski pomočnik, kontoaristinja

za trgovino z usnjem se iščeta.

Ponudbe z referencami in zahtevami sprejema Martinaušić in drug, tovarna usnja v Ljutomeru. 2229

Vajence, trije prirojevalci

zanesljive, z dobrim šolskim uspehom, k trgovini za jajca, perutnino in sadje sprejme trdnika 2201

M. Supanc, Rogatec.

Sukno

za promenade in športne obleke v bogati izbiri
A. & E. Skabernè,
Ljubljana, Mestni trg št. 10. 112

Suhe gobe, lipovo cvetje, brinjevo olje in poljske pridelke
plača najbolje trdnika 20

SIRC-RANT, KRANJ,
telef. int. št. 9, in nudi po najnižjih cenah na debelo sladkor, riž, olje, kavo itd.

Varujte se pred nalezljivimi boleznimi!

Zato naročajte dr. J. Tičarjevo knjigo

„Boj nalezljivim boleznim“

ki opisuje vse nalezljive bolezni, kako se širijo, kako se jih spozna, kako se jih je treba varovati in kako zdraviti. Tifus, griza, difterija, pegavec, ošpice, škrlatinka, koze, otrpni krč, steklina, smrkvost, dušljivi kašelj, influenza, šen itd., vse te bolezni in ravnanje z bolniki je podrobno razloženo.

Zato takoj naročite dr. Tičarjevo knjigo, ki velja s poštnino vred 13 Din 75 p pri

Tiskovni zadrugi v Ljubljani,
Prešernova ulica 54.